

Arbetsmarknads- och familjenämnden
Arbetsmarknads- och familjeförvaltningen
Servicecenter
Anders Viklund, 016-710 18 48
Inger Cedervad, 016-710 23 79
Thure Morin, 016-710 24 24

Datum
2013-10-22

1 (15)

Ärendeberedningen
Arbetsmarknads- och familjenämnden

ESKILSTUNA KOMMUNS RIKTLINJER FÖR ALKOHOLSERVERING

Postadress

631 86 Eskilstuna

Besöksadress

Alva Myrdalsgata 5

E-post

anders.viklund@eskilstuna.se

Telefon, växel

016-710 10 00

Fax

016-13 59 78

Webbplats**Mobiltelefon**

070-340 21 50

Innehållsförteckning

Inledning	3
Övergripande mål och syftet med riktlinjerna	3
Kommunerna ska ha tydliga och aktuella riktlinjer	4
Hur riktlinjerna ska användas	4
Alkohollagen – en skyddslag	4
Ursprunget till de kommunala riktlinjerna	4
Kommunens informationsskyldighet	5

Ansökan och handläggning

Krav på serveringstillstånd	5
Inget krav på serveringstillstånd	5
Kriterier vid prövning av ansökan	6
Handläggningstider vid ansökan	6
Remissyttranden	7
Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl	8
Kommunens tillsynsverksamhet	9
Avgifter för tillståndsprövning samt tillsynsavgifter	10

Riktlinjer vid servering

Serveringstider	10
Ordning och nykterhet	11
Uteserveringar	12
Gemensamt serveringsutrymme	12
Villkor vid meddelande av serveringstillstånd	13
Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap	13
Folköl	14

Inledning

Lagstiftaren anser att det är av stor vikt att kommunerna har noggrant utformade riktlinjer som innehåller redogörelser både för vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter samt vilka hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsgivningen.

Efter det att riktlinjerna senast reviderades har en ny alkohollag införts där det nu ställs krav på att kommunerna ska ha riktlinjer för vad som gäller för alkoholserving inom den egna kommunen. Folkhälsoinstitutet har tagit fram en modell för hur dessa riktlinjer ska utformas vilken ligger till grund för dessa riktlinjer.

Genom riktlinjerna för alkoholserving informerar kommunen allmänheten om den lokala anpassningen till alkohollagen. Riktlinjerna utgår från alkohollagens regler som i vissa fall ger ett utrymme för kommunen att utveckla sin egen alkoholpolitik. De får dock inte vara så utformade att de kan uppfattas som normgivande. Varje enskilt ärende måste bedömas utifrån de konkreta omständigheterna i det enskilda fallet.

Övergripande mål och syfte

Människor som bor eller besöker Eskilstuna skall känna sig trygga och trivas. Det skall finnas restauranger och nöjesställen där människor kan träffas, äta, dricka och umgås såväl till vardags som till fest.

I Eskilstuna ska alkoholserving ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt och restaurangbranschen skall kunna konkurrera på lika villkor.

Eskilstuna kommun vill verka för att stadens restaurangägare träffar en lokal överenskommelse om att gäster inte skall få bära symboler eller kläder med symboler som kan uppfattas tillhöra kriminella grupperingar och som därmed kan väcka anstöt.

Övergripande mål

Eskilstuna är en attraktiv stad där människor, som bor i eller besöker Eskilstuna, ska känna sig trygga och trivas

Syftet med riktlinjerna för alkoholserving
Eskilstuna kommuns riktlinjer för serveringstillstånd har som syfte och mål att

- Minska överkonsumtion av alkohol med särskilt focus på ungdomar och unga vuxna
- Bidra till och upprätthålla fler alkoholfria ungdomsmiljöer och ungdomsarrangemang
- Motverka brottslighet

- Bidra till en förbättrad folkhälsa
- Endast entreprenörer som uppfyller lämplighetskraven erhåller tillstånd
- Möjliggöra förutsebarhet för om en etablering som planeras kan ges tillstånd
- Säkra en likabehandling inom kommunen av ansökningar om serveringstillstånd
- Riktlinjerna har acceptans hos invånarna i kommunen

Kommunerna ska ha tydliga och aktuella riktlinjer

Lagstiftaren anser att det är mycket viktigt att kommunerna har tydliga riktlinjer som redogör för:

- Vad som gäller enligt alkohollagen (2010:1622) och anslutande föreskrifter.
- Vilka hänsyn till lokala förhållanden som kommunen tar vid tillståndsgivningen.

Eskilstuna kommuns riktlinjer är politiskt förankrade och beslutade av kommunfullmäktige. Riktlinjerna läggs ut på kommunens hemsida då de också ska vara kända hos allmänheten. Riktlinjerna ska spegla kommunens nuvarande uppfattning och ambitionsnivå och ska revideras regelbundet dock minst året efter varje valår.

Hur riktlinjerna ska användas

Det räcker inte för Eskilstuna kommun att enbart hänvisa till riktlinjerna som grund för att avslå en ansökan om provsmaknings- eller serveringstillstånd. Det måste också till konkreta omständigheter som talar mot beviljandet, exempelvis polisens och/eller miljöförvaltningens remissyttranden.

Riktlinjerna ersätter inte kommunens tillsynsplan. Tillsynsplanen ska mer konkret redogöra för kommunens planerade tillsynsarbete, till exempel vilka datum som den planerade tillsynen ska äga rum, vilka andra myndigheter som ska delta. Eskilstuna kommun ska upprätta en tillsynsplan varje år. Utöver planerad tillsyn enligt tillsynsplanen kan tillsyn ske då tillståndsmyndigheten bedömer att det finns skäl för detta.

Alkohollagen – en skyddslag

Alkohollagen utgör ett viktigt instrument i alkoholpolitiken och reglerar bestämmelserna om när, var och hur servering av alkoholdrycker får ske. Alkohollagen är en skyddslag vilket innebär att den skall begränsa alkoholens skadeverkningar. En utgångspunkt är att sociala hänsyn och skyddet för människors hälsa har företräde framför företagsekonomiska eller näringspolitiska hänsyn.

Ursprunget till de kommunala riktlinjerna

Innan den gamla alkohollagen (1994:1738) trädde i kraft 1995 var kommunerna remissinstans till länsstyrelserna som fattade besluten om serveringstillstånd. Kommunerna hade kommunalt veto och kunde avslå en ansökan om serveringstillstånd utan att behöva motivera varför. Även senare fick kommunerna begränsa serveringstillstånden om de kunde innebära olägenheter för bland annat ordning och hälsa. Kommunerna behövde dock motivera avslagsbesluten och de kunde också överklagas till förvaltningsdomstolen. Kommunerna fick i uppdrag att utarbeta alkoholpolitiska program med kriterierna för kommunernas bedömning. Syftet var att göra det tydligare för personer som ville ansöka om serveringstillstånd.

Kommunens informationsskyldighet med mera

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 9 § alkohollagen har kommunen en skyldighet att informera om vad som gäller enligt denna lag och anslutande författningar.

Riktlinjer

- Regelbundet återkommande utbildning i metoden Ansvarsfull alkoholservering minst en gång per år.
- Årligen regelbundet återkommande träffar med tillståndshavare i centrum.
- Tillsynsplan skrivs årligen.
- Ansöknings- och anmälningsblanketter finns att hämta på kommunens hemsida, www.eskilstuna.se.
- Kunskapsprov kan avläggas tidigast när ansökningshandlingar inlämnats.
- Efter tre misslyckade prov ges avslag på ansökan. Sökande får därefter lämna in en ny ansökan och ny avgift tas ut.
- Kunskapsprov kan göras av person som ansöker om serveringstillstånd och av person som ingår i bolag/firma/förening som innehar serveringstillstånd.

Ansökan och handläggning

Krav på serveringstillstånd

- För servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker krävs tillstånd av den kommun där serveringsstället är beläget (serveringstillstånd).

Inget krav på serveringstillstånd

Serveringstillstånd krävs dock inte om serveringen:

- Avser ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer

- Sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaden för inköp av dryckerna och
- Äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkohol eller lättdrycker.

Kriterier vid prövning av ansökan

En ansökan om serveringstillstånd bedöms utifrån alkohollagens (AL) krav. Av 8 kap 12§ AL framgår att servering endast får meddelas den som visar att han med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden är lämplig att utöva verksamheten.

Av 8 kap 15 § AL framgår att serveringen ska ha ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat. Serveringsstället ska vara lämpligt för sitt ändamål ur brandsäkerhetssynpunkt.

Av AL 8 kap 17 § framgår att serveringstillstånd får vägras även om de grundläggande kraven om lämplighet och lokal är uppfyllda om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Det finns alltså ingen generell "rätt" att få serveringstillstånd. Kommunen ska bedöma om serveringen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

En ansökan om stadigvarande serveringstillstånd får inte bifallas utan att Polismyndighetens yttrande har inhämtats. Polismyndighetens yttrande ska även inhämtas när det gäller tillfälliga arrangemang till allmänheten.

Restaurangens inriktning ska vara avgörande vid etablering i områden med en hög brottslighet. Den inriktning som tillståndshavaren väljer, till exempel val av festfixare och tema, och den profil som då skapas är ofta av avgörande betydelse för ordningsförhållandena i och kring en restaurang. Berusningsdrickande och användande av droger går erfarenhetsmässigt ofta hand i hand med viss inriktning och profil.

Handläggningstider vid ansökan

Rättsregel

Enligt 5 § alkoholförordningen ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader. Kommunen ska informera sökanden om skälen för att handläggningstiden förlängs innan den ursprungliga tidsfristen har gått ut.

Riktlinjer

I Eskilstuna kommun är merparten av beslut enligt alkohollagen delegerat till alkoholinspektör för utom beslut om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten samt fråga om varning eller återkallelse.

Handläggningstider räknas från den dag ansökan är komplett till den dag som tillstånd meddelas.

- Ansökan stadigvarande serveringstillstånd vid nyetablering tre månader.
- Ansökan stadigvarande serveringstillstånd vid ägarbyte två månader.
- Ansökan tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten fyra veckor.
- Ansökan om tillfälligt tillstånd slutet sällskap två veckor.
- Förändring i serveringstillstånd exempelvis utökad serveringstid, utvidgad serveringsyta två veckor.
- Anmälningsärenden enligt alkohollagen exempelvis catering, provsmakning, kryddning två veckor.

Remissyttranden

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 11 § alkohollagen ska kommunen hämta in polisens yttrande vid en prövning av ett stadigvarande serveringstillstånd, såväl till allmänheten som till ett slutet sällskap. Kommunen ska också hämta in polisens yttrande vid en prövning av tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten, om det inte rör sig om ett litet arrangemang. Enligt 8 kapitlet 16 § ska också de lokaler som används för stadigvarande servering vara brandsäkra. Brandsäkerheten kan också vara något som kommunen behöver beakta när de prövar en ansökan om tillfälligt serveringstillstånd.

Riktlinjer

I samband med tillståndsprövning av serveringstillstånd sker remissförfarande till:

- Polismyndigheten som yttrar sig över sökandes lämplighet för verksamheten (vandel), serveringstider, förhållanden i det område sökande vill etablera sin serveringsverksamhet samt eventuella krav på förordnade ordningsvakter.
- Miljöförvaltningen ska yttra sig om lokalen är registrerad som livsmedelsanläggning, antal toaletter, närboende störningar, ljudnivåbedömning samt ta ställning till sökta serveringstider.
- Skatteverkets ska yttra sig om sökanden, de personer som företräder bolaget, personer med betydande inflytande samt eventuellt andra bolag

som sökanden är delaktig i, fullgör sina skyldigheter till det allmänna samt vid begäran lämna ett sakkunnighetsutlåtande.

- Kronofogdemyndigheten ska yttra sig om sökanden fullgör sina skyldigheter till det allmänna, om sökanden, de som företräder bolaget, personer med betydande inflytande samt eventuellt andra bolag som sökanden är delaktig i, förekommer i myndighetens register. Dessutom ska de upplysa om eventuellt näringsförbud föreligger.
- Räddningstjänsten ska yttra sig om brandskydd, över lokalernas eller restaurangtältets lämplighet samt ta ställning till max antal personer som får vistas i lokalen.
- Remisser till andra kommuner kan också komma att sändas om sökanden är eller tidigare har varit, delaktig i serveringstillstånd, för att efterhöra om verksamheten enligt alkohollagen har skötts i enlighet med lagstiftarens intentioner.
- Kommunen är remissinstans till andra kommuner samt till Lotteriinspektionen.

Samtliga remissinstansers yttranden väger tungt vid handläggningen av ärendet. Yttranden från närboende/grannar samt hyresvärd skall också vägas in i ärendet.

Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 17 § alkohollagen får kommunen vägra serveringstillstånd om serveringsstället på grund av placering eller andra skäl kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet, eller medföra särskild risk för människors hälsa.

Kommunerna bör i alkoholpolitiska program ange vilka kriterier de tillämpar vid bedömningen, för att det ska bli tydligare för dem som ansöker om serveringstillstånd. Kommunen måste dock alltid bedöma samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

Riktlinjer

Samtliga remissinstansers yttranden väger tungt vid handläggningen av ärendet.

Vid bedömning av eventuella olägenheter tas följande aspekter i beaktande:

- Störningar för omgivningen, närboendestörningar kan ge skäl för avslag eller inskränkningar i serveringstillståndet avseende serveringstider inom- och utomhus.
- Restaurangens inriktning (till exempel lunchrestaurang, nattklubb) kan ha betydelse för bedömning om serveringstillstånd ska meddelas eller inte eller om vissa inskränkningar, villkor ska meddelas.

- Specifika miljöer kan medföra att särskild hänsyn ska tas till exempel särskild ungdomshänsyn, vid planerad verksamhet i eller i omedelbar närhet till skolor och fritidsgårdar. Undantagen är restaurangskolor och liknande verksamhet.
- På och i direkt anslutning till idrottsanläggningar kan alkoholserving medges på avgränsade ytor dock ej på läktarplats. Serveringstider som kan medges begränsas till två timmar före och två timmar efter arrangemanget. De alkoholdrycker som kan medges är starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker.

Kommunens tillsynsverksamhet

Rättsregel

Kommunens tillsynsansvar för områdena servering av alkoholdrycker och marknadsföring av alkoholdrycker framgår av 9 kapitlet 2 och 3 §§ alkohollagen.

Riktlinjer

Kommunen har en strategi för tillsynen av olika typer av serveringstillstånd.

Kommunen genomför tillsyn enligt följande:

- Inre tillsyn innebär att kommunen arbetar med att granska om den som har serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Granskningen sker ofta med hjälp av andra myndigheter såsom Polisen, Skatteverket och Kronofogden. Den inre tillsynen är administrativ och sker med stöd av remisser och underrättelser mellan myndigheterna.
- Yttre tillsyn är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet, under dagtid men framför allt under kvällar och nätter, för att kontrollera att verksamheten bedrivs i enlighet med lagen. Tillsyn kan även ske genom så kallad *samordnad tillsyn*, som innebär att kommunen tillsammans med andra myndigheter som till exempel Polisen, Skatteverket, Tullverket, Miljö- och Räddningstjänstförvaltningen som gör en gemensam tillsyn på serveringsstället.
- Inre och yttre tillsyn kan leda till att en utredning inleds och att förnyade remisser skickas till de berörda myndigheterna. Det kan leda till att ärendet avskrivs men det kan också leda till förslag om sanktionsåtgärder. De sanktioner som kan komma ifråga är: erinran, varning eller återkallelse. Om en utredning inleds ska kommunen avsluta ärendet med ett beslut. En genomförd tillsyn ska dokumenteras och avslutas. De uppgifter som har framkommit med anledning av tillsynen ska kommuniceras med tillståndshavaren. Tillståndshavaren ska alltid få skriftlig dokumentation efter genomförd tillsyn.
- Eskilstuna kommun genomför inre tillsyn, yttre tillsyn enligt upprättad tillsynsplan som fastställs varje år.

- Anmälan om oegentligheter ska handläggas skyndsamt.
- Målet är att samtliga tillståndsinnehavare i Eskilstuna kommun ska ha minst ett tillsynsbesök per år.
- Tillsynen utförs där så erfordras med flera handläggare, vilket säkrar kvaliteten i handläggningen och gör den mindre personberoende.

Avgifter för tillståndsprövning samt tillsynsavgifter

Rättsregel

Kommunen har enligt 8 kapitlet 10 § alkohollagen rätt att ta ut avgifter för tillsyn av den som har provsmaknings- eller serveringstillstånd. Avgifterna beslutas av kommunfullmäktige och baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (1991:900).

Riktlinjer

I ett cirkulär från Sveriges Kommuner och Landsting finns mer information om tillstånds- och tillsynsavgifterna och om självkostnads- och likställighetsprinciperna, Cirkulär 10:77, ”En ny alkohollag”.

- Aktuella avgifter framgår av kommunens hemsida www.eskilstuna.se. Avgifterna är framtagna och uträknade med självkostnadsprincipen som grund och uppräknas årligen utifrån SCB:s index AKI (Statistiska Centralbyråns arbetskostnads index).
- Avgift tas ut vid ansökningar och vid anmälan.
- Tillsynsavgiften består av en fast tillsynsavgift samt en rörlig del som baseras på årsomsättning av försäljning alkoholdrycker.
- Påminnelseavgift vid utebliven restaurangrapport debiteras.

Om ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten respektive till slutet sällskap avslås återbetalas en del av prövningsavgiften.

Riktlinjer vid servering

Serveringstider

Rättsregel

Bestämmelsen i 8 kapitlet 19 § alkohollagen om serveringstider syftar främst till att motverka olägenheter som onykterhet och oordning. Bestämmelsen om serveringstider är en viktig del av den svenska alkoholpolitiken, och social hänsyn ska därför gå före affärsmässiga eller konkurrensmässiga hänsyn. Att en konkurrerande restaurang redan har fått längre serveringstid behöver därför inte motivera bifall till en annan ansökan. När kommunen prövar en restaurangs serveringstid ska man beakta om serveringstiden kan medföra olägenheter i fråga

om ordning och nykterhet, eller om den kan innebära särskild risk för människors hälsa. Skyddet för människors hälsa och intresset av att upprätthålla ordning, nykterhet och säkerhet ska alltså stå i förgrunden när kommunen prövar sena serveringstider.

Riktlinjer

- I bostadsområde kan serveringstid beviljas längst till kl. 01:00 fredag–lördag samt till kl. 23:00 söndag–torsdag.
- Restaurang i centrum får beviljas serveringstillstånd till kl. 02:00.
- Utom tätort kan serveringstid beviljas till kl. 02:00.
- Serveringstid vid slutet sällskap kan beviljas till kl. 02:00.
- Juldagen och nyårsafton kan serveringstid till klockan 03.00 meddelas efter årlig ansökan.

Ordning och nykterhet

Rättsregel

Allmänna bestämmelser om försäljning finns i 3 kapitlet i alkohollagen, och bestämmelser om servering av alkoholdrycker finns i 8 kapitlet. I lagens 1 kapitel 11 § andra stycket står det att försäljning kallas servering om drycken ska förtäras på stället. Bestämmelserna i 3 kapitlet om försäljning är därför tillämpliga även vid servering. 3 kapitlet 5 § och 8 kapitlet 20 § handlar båda om att se till att hålla ordning där man säljer och serverar alkoholdrycker. Enligt 3 kapitlet 5 § ska skador i möjligaste mån förhindras vid försäljning och den som säljer alkoholdrycker ska se till att det råder ordning och nykterhet på försäljningsstället. Enligt 8 kapitlet 20 § ska personal vid servering se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning och onykterhet undviks.

Riktlinjer

Kommunens riktlinjer utgår från att serveringen av alkoholdrycker ska vara ansvarsfull och präglas av måttfullhet. Fokus är återhållsamhet vid servering, att skadeverkningar av alkohol ska förhindras samt att kravet på ordning och nykterhet gäller såväl på serveringsstället som i dess direkta närhet.

- Tillståndshavaren ska ha kontroll över alkoholserveringen, personaltätheten har stor betydelse vilket även lokalens utformning har. Personalens kompetens och utbildning är av stor vikt för att serveringen ska bedrivas i enlighet med lagstiftarens intentioner.
- Servering av större mängder alkohol till en person eller till en grupp personer ska begränsas, då det inte bedöms lämpligt, till exempel genom att inte tillåta servering av hela flaskor med spritdrycker s. k helrör, hinkar eller brickor med starköl eller liknande.

- Alkoholagen 3 kapitlet 8 § som inleds med ”8 § alkoholdrycker får inte lämnas ut till den som är märkbart påverkad av alkohol eller andra berusningsmedel” ska tillämpas strikt för att minimera överservering.

Uteserveringar

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 14 § första stycket alkohollagen ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme, exempelvis en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället. Kommunen kan vid tillståndsgivningen besluta om kortare serveringstider på en uteservering än inomhus. Vid ett beslut om serveringstillstånd kan kommunen även villkora tiderna för när uteserveringen ska vara utrymd. Anledningen är att verksamheten inte får störa omgivningen, till exempel dem som bor i närheten av restaurangen. Om kommunen inte har villkorat tillståndet med en särskild utrymningstid för uteserveringen gäller serveringsställets utrymningstid, det vill säga 30 minuter efter den serveringstid som gäller för serveringsstället i övrigt.

Riktlinjer

- Uteservering får ske under perioden 1 april – 30 september.
- Uteservering ska placeras i direkt anslutning till serveringsstället och utformningen i övrigt, till exempel överblickbarhet, måste tillgodose.
- Avgränsningen av uteserveringen ska göras på så sätt att alkohollagens krav efterlevs samt att det överensstämmer med Eskilstuna kommuns övriga regler/riktlinjer.
- Markupplåtelse, dispositionsrätt samt eventuellt bygglov måste föreligga.
- Inbyggda uteserveringar med väggar och tak omfattas av rökförbudet.

Gemensamt serveringsutrymme

Rättsregel

I 8 kapitlet 14 § andra stycket alkohollagen ges möjlighet för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Det innebär att ett särskilt tillstånd kan beviljas för att servera på samma yta. En förutsättning är att de som ansöker om gemensamt serveringsutrymme har ett eget serveringstillstånd. Särskilda villkor kan meddelas i samband med beslutet om tillstånd för ett gemensamt serveringsutrymme.

Riktlinjer

- Handläggningstider, se ovan.
- Avgränsning av det gemensamma utrymmet vid tillfälliga arrangemang ska vara mer tydligt än avgränsningen vid permanent uteservering.

- Vid stadigvarande gemensam serveringsyta kan bordsservering komma att villkoras.
- Krav på förordnade ordningsvakter vid tillfälliga arrangemang med gemensamt serveringsutrymme kan komma att villkoras.
- Det är möjligt att ansöka om ett eget serveringstillstånd samtidigt med en ansökan om gemensamt serveringsutrymme, framför allt vid ansökan om tillfälliga tillstånd. Kommunen kommer att behandla ansökningarna parallellt.

Villkor vid meddelande av serveringstillstånd

Rättsregel

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer kan en kommun när den meddelar tillstånd också meddela olika slags villkor. Syftet är att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Villkoren kan alltså endast meddelas vid beslut om serveringstillstånd. Dit räknas också beslut om utökning av ett gällande tillstånd, till exempel förlängd serveringstid och utökning av serveringslokal eller annat serveringsutrymme. Villkoren får inte vara generella utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall. Kommunen kan däremot i sina riktlinjer beskriva under vilka förutsättningar ett beslut kan komma att villkoras.

Riktlinjer

- Villkor om förordnade ordningsvakter efter vissa klockslag kan komma att meddelas.
- Villkor om olika utrymningstider för servering i olika lokaler eller utrymmen på ett serveringsställe (exempelvis för uteservering) kan komma att meddelas.
- Villkor om olika serveringstider kan komma att meddelas beroende av typ av evenemang.
- Villkor om begränsning, att endast tillåta bordsservering, kan meddelas vid permanent serveringstillstånd eller vid vissa evenemang.

Tillfälliga tillstånd till allmänheten och slutna sällskap

Rättsregel

Enligt 8 kapitlet 2 § alkohollagen kan ett serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller slutet sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller avse en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle (tillfälligt serveringstillstånd).

Riktlinjer

Tillfällig servering förutsätter att det inte är fråga om en regelbundet återkommande verksamhet.

Ett stadigvarande tillstånd till slutna sällskap är antingen:

En så kallad **klubbrättighet** det vill säga ett tillstånd för ett visst sällskap som förening, företag, klubb, personalgrupp och dylikt eller en så kallad **festvåningsrättighet** det vill säga ett tillstånd till en restaurangrörelse som på beställning bedriver servering till olika slutna sällskap.

- Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till allmänheten är prövningen mer omfattande än den prövning som görs vid ansökan om tillfälliga tillstånd till ett slutet sällskap.
- Vid ansökan om tillfälligt tillstånd till ett slutet sällskap där sökanden är någon som bedriver näringsverksamhet är prövningen mer omfattande än den prövning som görs vid ansökan från privatperson eller förening.
- Samma ansökan kan innehålla max sex (6) tillfällen i en ansökan. Detta förutsätter att samma förutsättningar gäller för de olika datum som ansökan avser.
- Sökanden ska ha dispositionsrätt till den lokal som avses.
- Meddelat beslut om serveringstillstånd kan inte ändras utan att ny avgift erläggs.
- Det antal dagar som ett tillfälligt evenemang, exempelvis en festival, bör kunna pågå på grund av risk för olägenheter är max sju (7) dagar
- Huvudreglerna för vad som kännetecknar ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer med ett gemensamt intresse, företag, förening eller andra sammanhang. Det gemensamma intresset ska avse något utöver den tillställning där alkoholdrycker serveras. Arrangören ska i förväg, senast klockan 12.00 vardagen innan arrangemanget äger rum, meddela tillståndsmyndigheten vilka som ska delta vid arrangemanget.
- Vid tillfälliga tillstånd till slutna sällskap kan tillståndsmyndigheten komma att begära in kvitton på inköp av alkoholdryckerna som tillhandahållits gästerna.

Vid tillfälliga tillstånd till allmänheten kan restaurangrapporten komma att begäras in.

Folköl

Rättsregel

Enligt 5 kapitlet 5 § och 8 kapitlet 8 § alkohollagen får försäljning och/eller servering av folköl ske, med inskränkningar som föreskrivs i denna lag, om verksamheten bedrivs i sådana lokaler eller andra utrymmen i byggnader eller transportmedel som är godkänd av annan lagstiftning eller som är avsedda för stadigvarande verksamhet med livsmedel och där mat serveras samtidigt. Folköl får serveras av den som innehar serveringstillstånd. Den som avser att bedriva försäljning och/eller servering av folköl ska anmäla verksamheten hos den kommun där verksamheten ska ske. Försäljning och/eller servering får inte

påbörjas innan anmälan har gjorts. Den som bedriver detaljhandel med folköl eller är anmälningsskyldig ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljning och/eller servering. Försäljning av folköl får ske i lokal som är avsedd för stadigvarande försäljning av livsmedel och där det också säljs mat.

Riktlinjer

- Vid försäljning av folköl krävs att mat serveras eller att matvaror försäljs. Med matvaror avses varor ur det vanliga matvarusortimentet till exempel mejeriprodukter, charkvaror, torra varor, grönsaker och frukt samt ett brett urval konserver och djupfrysta matvaror. Som matvaror räknas också pizzor, piroger, smörgåsar och portioner av hämtmat. Däremot anses inte livsmedel inom det så kallade kiosksortimentet vara matvaror. Det gäller glass, konfektyrer, snacks, lättdrycker, kaffe, the, kakao, frukt samt produkter av frukt, honung, kex och liknande.
- Förslag på godkänt matvarusortiment, se www.eskilstuna.se
- Den som säljer eller serverar folköl ska ha ett egenkontrollprogram som personalen kontinuerligt får kunskap om.
- Tillsyn av anmäld folkölsförsäljning sker regelbundet, kan även ske tillsammans med annan myndighet.